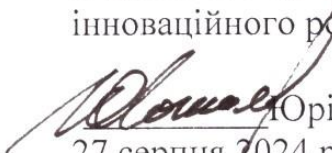

Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка
Кафедра хорового та оперно-симфонічного диригування

«ПОГОДЖУЮ»

Гарант освітньо-професійної програми, проректор з науково-педагогічної діяльності та інноваційного розвитку, професор

Юрій СОКОЛОВСЬКИЙ
27 серпня 2024 року

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

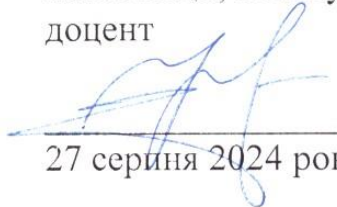
Проректор з науково-педагогічної роботи, доцент

Богдан ДАШАК
28 серпня 2024 року

«ПОГОДЖУЮ»

Декан факультету музикознавства, композиції, вокалу та диригування, доцент

Ірина КУРИЛЯК
27 серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
„ Практика лекторсько-виконавська ”

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітньо-професійна програма	Музичне мистецтво
Профілізація	Симфонічне диригування, хорове диригування
Статус	Обов'язкова компонента освітньої програми циклу дисциплін практичної підготовки (ОК2.2)
Загальний обсяг	3 кредити ЄКТС (90 годин)
Форма підсумкового контролю	Залік (3)
Термін викладання	3 семестр
Факультет	Музикознавства, композиції, вокалу та диригування
Форма навчання	Денна, заочна

Львів – 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Практика лекторсько-виконавська» з галузі знань 02 Культура і мистецтво зі спеціальності 025 Музичне мистецтво оновлена відповідно до освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво» другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою Радою ЛНМА імені М. В. Лисенка 26 серпня 2024 року (Протокол № 1)

Розробники:

ЮЗЮК Іван Семенович – завідувач кафедрою хорового та оперно-симфонічного диригування, Народний артист України, професор

Робоча програма навчальної дисципліни «Практика лекторсько-виконавська» затверджена на засіданні кафедри академічного співу

«27» серпня 2024 р., протокол № 1.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни «Практика лекторсько-виконавська» передбачає підготовку висококваліфікованого диригента, який володіє комплексом знань, необхідних для організації та успішного керівництва оркестровими колективами різної кваліфікації.

Випускник-оркестровий диригент повинен знати:

- зміст спеціальних інструментально-оркестрових і загальнотеоретичних дисциплін, які дають можливість зрозуміти творчий задум композитора, розкрити художні особливості музичного твору;
- технічні особливості і специфіку звучання оркестрових груп, класифікацію оркестрових інструментів, - регістри, теситуру і діапазон окремих інструментів оркестру, їх тембральну виразність, технічні можливості, а також принципи звуковидобування;
- методику роботи з оркестром, викладання диригентських дисциплін, сольфеджіо, гармонію, поліфонію, аналіз музичних форм, історію музики, основні етапи еволюції художніх стилів, сучасні досягнення виконавського мистецтва і освіти;
- виконавський і педагогічний репертуар, музичну і навчально-методичну літературу;
- принципи і засоби підбору і систематизації, узагальнення і використання інформації, основи редагування і рецензування текстів, організаційно-адміністративні і економічні аспекти діяльності музичних колективів і установ.

Випускник-оркестровий диригент повинен вміти:

- вивчити з оркестром і виконати в концерті оркестрові твори різних стилів, визначити їх форму, зробити музично-теоретичний та диригентсько-виконавський аналіз кожного з них у відповідності до авторської концепції;
- прочитати партитуру, граючи на фортепіано чи за допомогою внутрішнього слуху, працювати над вдосконаленням інтонації, ансамблю оркестрових партій і оркестру в цілому, тембровою різноманітністю, штрихами та іншими компонентами художньої виразності;
- працювати зі виконавцями оркестру, враховуючи їх індивідуальні можливості, над втіленням художнього образу, розвитком їх виконавських навичок;
- досягати природності і свободи звучання, легкості і рухливості оркестрових голосів, розширення діапазону, ясності артикуляції, володіння різною динамікою і філіруванням звуку;
- аранжувати оркестрову партитуру на різний склад оркестру, володіти навичками оркестрування;

- вести репетиційну роботу, складати концертні програми та диригувати ними;
- розвивати кращі традиції виконавських шкіл, вести музично-просвітницьку діяльність, добре орієнтуватись у всьому розмаїтті музичних стилів та жанрів;
- викладати диригентські дисципліни, узагальнювати досвід організації навчального процесу, навчально-методичної, виховної та наукової роботи;
- орієнтуватись в спеціальній навчально-методичній літературі, використовувати технічні засоби в педагогічній та науковій діяльності.

На практичних заняттях з дисципліни «Практика лекторсько-виконавська» студент під керівництвом викладача повинен оволодіти основними компонентами диригентської професії, а саме: технікою диригування, аналізом і читкою оркестрових партитур, навичками роботи з оркестром.

Учбовий репертуар повинен складатися з кращих зразків української та зарубіжної симфонічної музики, відповідати підготовці і здібностям студента та з кожним наступним курсом ускладнюватися.

Слід зазначити, що на відміну від інших навчальних програм, програма з предмету «Практика лекторсько-виконавська» істотно відрізняється за специфікою, оскільки виховання професійного оркестрового диригента не може бути процесом уніфікованим, необхідно враховувати творчу індивідуальність, психологію кожного студента, міру його обдарування, художні смаки та уподобання. Тому програма курсу ««Практика лекторсько-виконавська»» припускає більш довільне тлумачення, певну варіантність трактування, викликану конкретними педагогічними цілями. Можливі варіанти також закладаються у змісті програми, що дозволить шукати оптимальний шлях індивідуального розвитку студента.

Разом з тим у програмі враховується весь навчальний комплекс, передбачений для студентів факультету і частково уникається дублювання навчального матеріалу.

За структурно-логічною схемою дисципліна «Практика лекторсько-виконавська» є основною спеціальною дисципліною. Вона займає центральне місце в переліку спеціальних дисциплін, таких, як: поліфонія, аналіз музичних форм, робота з симфонічним оркестром, інструментування, читання оркестрових партитур, оперний репертуар, історія музики, гра на фортепіано, техніка гри на оркестрових інструментах, а також інших допоміжних дисциплін, які передбачені навчальним планом, оволодіння якими допомагає студентові на заняттях по диригуванню якнайкраще опанувати свій фах.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ

2.1 Загальні компетентності	
ЗК 1	Здатність спілкування іноземною мовою.
ЗК 2	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК 3	Здатність використовувати інформаційні та комунікативні технології.
ЗК 4	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 5	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 6	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК 7	Здатність до міжособистісної взаємодії.
ЗК 9	Здатність працювати автономно.
2.2 Спеціальні (фахові) компетентності	
СК 1	Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.
СК 2	Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.
СК 3	Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по створенню / інтерпретації / аранжуванню та перекладу музики.
СК 4	Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / диригентській / композиторській / педагогічній діяльності.
СК 5	Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.
СК 6	Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.
СК 7	Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.
СК 8	Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу.
2.3. Програмні результати навчання	
РН 1	Володіти професійними навичками виконавської, творчої та науково-педагогічної діяльності.
РН 2	Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах.
РН 3	Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.
РН 4	Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.
РН 5	Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.
РН 6	Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.
РН 7	Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним

	апаратом.
РН 9	Здійснювати ефективне управління мистецькими проєктами, зокрема, їх планування та ресурсне забезпечення.
РН 10	Приймати ефективні рішення в галузі культури і мистецтва, аналізувати альтернативи та оцінювати ризики.

3. РОЗПОДІЛ ДИСЦИПЛІНИ ЗА СЕМЕСТРАМИ, ГОДИНАМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

№	НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Розподіл за семестрами			Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					Розподіл аудиторних годин на тиждень за семестрами (денна) та загальна кількість годин в семестрі (заочна)		
		Екзамени	Заліки	Атестаційні екзамени		Загальний обсяг	Аудиторних			Самостійна робота			
							Всього	у тому числі:					
								ле кц ії	Індиві дуаль ні		практи чні		
1	2	3											
Кількість тижнів в семестрі													
15/4	15/2	15/4											

OK2.2	Практика лекторсько- виконавська		3		3	90	30			30/6	60/84			2/6
-------	-------------------------------------	--	---	--	---	----	----	--	--	------	-------	--	--	-----

4. Розподіл годин та кредитів по курсах та семестрах

КУРС	СЕМЕСТРИ	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					
			Загальний обсяг	Аудиторних			Самостійна робота	
				Всього	у тому числі:			
					лекційні	індивідуальні		практичні
II		3	90	30/6			30/6	60/84
	3	3	90	30/6			30/6	60/84
Всього		3	90	30/6			30/6	60/84

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3 семестр

	3 семестр	Кількість годин	
		Аудиторні (денна)	Аудиторні (заочна)
	Змістовий модуль 1.		
Тема 1	Мета і завдання практичного курсу. Професійна характеристика лектора, основи ораторського мистецтва. Розробка тематики лекцій та концертних програм, присвячених історії диригентського мистецтва.	15	3

Тема 2	Створення плану-сценарію на основі обраної теми, концертної програми та форми виступу. Вивчення і визначення характеристики складу слухацької аудиторії та акустичних умов приміщення виступу. Підбір літератури, її систематизація, аналіз та опрацювання. Підбір ілюстративного матеріалу. Робота з матеріалом, складання анотацій, komponування презентацій.	15	3
	Всього годин	30	6
	Всього за лекційний курс	30	6

**Самостійна робота
(денна, заочна)
3 семестр**

	3 семестр	Кількість годин (денна/заочна)
1.	Аналіз запропонованих концертних програм та складання програми тематичної лекції. Підбір репертуару для концертної програми.	26/32
	Поточний контроль	4/6
2.	Складання анотацій, komponування презентацій, інших технічних документів.	24/40
	Підсумковий контроль (залік)	6/6
	Всього годин	60/84
	Всього за лекційний курс	60/84

**6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Критерій оцінки, що виставляється студенту з даної дисципліни, складається із сумарного результату його праці над опрацюванням та засвоєнням практичного матеріалу протягом певного часу. Він поєднує об'єктивні (в даному випадку – обдарованість виконавця) та суб'єктивні (його набуті знання, досягнуті результати, виконавські та сценічні якості, ставлення до обраної професії) фактори, які впливають на оцінку. Основу поняття критерію оцінювання складають вокально-технічні, артистично-виконавські, виразові якості у сценічному виступі конкретного студента.

Виконання оцінюється за національною шкалою: відмінно, добре, задовільно, незадовільно.

Сумарна шкала оцінювання здобувача з навчальної дисципліни

СУМА БАЛІВ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
--	-------------	-------------------------------

90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Шкала оцінювання здобувача з семестрового екзамену та поточного контролю

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку (диференційованого) та екзамену
45-50	A	відмінно
41-44	B	добре
37-40	C	
32-36	D	
30-31	E	задовільно
18-29	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-17	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Відмінно, A (90-100 балів) (45-50)

Бездоганне та вчасне виконання усіх завдань відповідної складності, володіння необхідним термінологічним багажем, вміння застосувати теоретичні знання і термінологічний багаж для характеристики епохи і стилю автора твору.

Дуже добре, B (82-89 балів) (41-44)

Вчасне виконання усіх завдань відповідної складності, володіння необхідним термінологічним багажем. Студент іноді може допуститися несуттєвих помилок.

Добре, C (74-81 балів) (37-40)

Вчасне виконання усіх завдань відповідної складності, при яких допущено дві-три суттєві помилки.

Задовільно, D (64-73 балів) (32-36)

Виконання усіх завдань відповідної складності, при яких допущено до п'яти суттєвих помилок. Студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, плутає термінологію, не вміє її застосувати.

Достатньо, Е (60-63 балів) (30-31)

Виконання завдань відповідної складності, при яких допущено шість-вісім суттєвих помилок. Студент слабо орієнтується в теоретичному матеріалі, його знання достатньо фрагментарні, являють собою набір окремих фактів, не пов'язані в цілісну систему.

Незадовільно FX (35-59) (18-29)

Невиконання завдань або їх виконання на низькому технічному, рівні, що не відповідає вимогам. Студент не здатний логічно вибудувати причинно-наслідковий ряд розвитку ідеї; не володіє спеціальною термінологією; не може застосувати своїх знань на практиці. Оглядовий рівень опанування матеріалу.

Незадовільно F (0-34) (0-17)

Невиконання всіх контрольних робіт або їх виконання на дуже низькому технічному, рівні, що навіть приблизно не відповідає вимогам. Студент не орієнтується ані в теоретичному матеріалі, ані в необхідній термінології.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.
2. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності.
3. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.
4. Бінарні, інтегровані (універсальні) методи.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. Попередній контроль спрямований на виявлення знань, умінь і навичок студентів з творів, які будуть вивчатися.
2. Поточний контроль здійснюється під час практичних занять з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення проблем опанування тими чи іншими навичками.
3. Тематичний контроль здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового розділу і має на меті систематизацію знань та умінь студентів.
4. Підсумковий контроль проводиться в кінці семестру.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Барсова І. Книга про оркестр. К.: Музич. Україна, 1988. 157 с.

Бенч О., Шокало О. Український хоровий спів. Київ: Український світ, 2002. 440 с.

Бурбан М. Українські хори і диригенти. Дрогобич: Посвіт, 2006. 640 с.

Гайденко А. Інструментознавство та основи теорії інструментування:

Підручник. Х.: Майдан, 2010. 156 с.

Геринович О. Криниця життя. Спогади, творчість, педагогіка. Івано-Франківськ: Гостинець, 2006. 140 с.

Доронюк В. Курс техніки диригування. Івано-Франківськ: Івано-Франківська обласна друкарня, 2004. 292 с.

Єржемський О. Психологія диригента. К.: Муз. Україна, 1991. 103 с.

Історія диригування (оркестрове виконавство): методичні матеріали з курсу / уклад. Ю.І.Лошков. Х.: ХДАК, 2002. 34 с

Дражниця Л. Аналітична робота диригента над музичним твором. Л. 2003

Доронюк В. Методика викладання диригування. Івано-Франківськ 2005

Канерштейн М. Про методику навчання диригентів // Питання диригентської майстерності. – К.: Музична Україна, 1980

Колеса М. Основи техніки диригування. – К.: Держвид., 1960

Колеса М. Навчання студента-диригента в класі по спеціальності // Українська музика. – К.: Музична Україна,

Кофман Р. -Виховання диригента: Психологічні особливості. – К.: Музична Україна., 1972

Основи диригування : робоча навч. прогр. [для студ. напрямку 6.020204 „Музичне мистецтво” освітньо-кваліф. рівня „бакалавр”] / уклад. П. Й. Шиманський, Н. П. Кучерук. Луцьк : Вежа, 2007. 17 с.

Пасічняк Л. Робота диригента над музичним твором: Методичні рекомендації до дисципліни “Оркестрове диригування” для студентів вищих музичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації напрямку підготовки “Музичне мистецтво”. – ІваноФранківськ: Нова Зоря, 2012. 72 с.

Пігров К. Керування хором. Київ: Мистецтво, 1956. 178 с.

Прокулевич. О. Основи хорового диригування : навчальний посібник. Умань : ФОП Жовтий О.О., 2016. 140 с.

Смирнова Т. Хорознавство. Харків: СДПУ, 2000. 180 с.

Теряєва Л. Застосування музичних інформаційних технологій при вивченні

навчальної дисципліни «Хорове диригування» Освітологічний дискурс, 2019. 285 с.

Хащеватська С. Інструментознавство: підручник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв III-IV рівнів акредитації. Вінниця: НОВА КНИГА, 2008. 256 с.

Карпенко Є. Диригентсько-хорова підготовка вчителя музики. Суми: ВВП „Мрія – 1” ЛТД, 2001. 109 с.

Стефіна Н.В. Хрестоматія з хорового диригування. Випуск III (у шести частинах). Частина друга: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Суми : видавничо-виробниче підприємство «Мрія», 2015. 290 с.

Юзюк І. Оперний репертуар.//Методична розробка до курсу „Оперний і балетний репертуар” для студентів оперно-симфонічних відділів диригентських факультетів консерваторій. – Львів, 1992.

Інтернет джерела

- 1.Нотна бібліотека [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nlib.org.ua/parts/hor.html> <http://www.info-library.com.ua/libs/stattya/333-estradni-shkoli-ukrayini.html>
- 2.Хоровий портал [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://hor.by>
- 3.YouTube [Електронний ресурс]
https://www.youtube.com/results?search_query=%D0%BE%D1%80%D0%BA%D0%B5%D1%81%D1%82%D1%80
- 4.YouTube[Електронний ресурс]
https://www.youtube.com/results?search_query=%D0%BE%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B0

Допоміжні джерела

Ярослав Олексів // Музичні ілюстрації до драматичної поеми Олександра Олеся «Ніч на полонині» у перекладі для симфонічного оркестру/Редактори-упорядники: Ярослав Олексів, Галина Олексів, // Львів: ТЕРУС, 2019. – 124 с. ноти.;

Н. Паганіні «Вічний рух» (**C-dur**). Переклад для скрипки з оркестром Ярослава Олексіва: нотне видання / [редактори-упорядники Ярослав Олексів, Галина Олексів, Назарій Пилатюк]. Львів: Видавець Т. Тетюк, 2020. 56 с. Партитура+партії;

Н. Паганіні «Вічний рух» (**A-dur**). Переклад для скрипки з оркестром Ярослава Олексіва: нотне видання / [редактори-упорядники Ярослав Олексів, Галина Олексів, Назарій Пилатюк]. Львів: Видавець Т. Тетюк, 2020. 52 с. Партитура+партії;

Anonim polski «Symphonia de Nativitate». Транскрипція для камерного оркестру та подвійної групи дерев'яних духових інструментів Ярослава Олексіва: : нотне видання / [редактори-упорядники Ярослав Олексів, Галина Олексів, Назарій Пилатюк]. Львів: Видавець Т. Тетюк, 2020. 32 с. партитура+партії;

William Kroll «Banjo and Fiddle». У перекладі для скрипки з камерним оркестром Ярослава Олексіва: нотне видання / [редактори-упорядники Ярослав Олексів, Галина Олексів, Назарій Пилатюк]. Львів: Видавець Т. Тетюк, 2020. 20 с. партитура+партії;